

Karlovački željeznički kolodvor

Prvi vlak stigao je u Karlovac 1. lipnja 1863. godine iz smjera Zagreba. Tadašnji, privremeni kolodvor bio je smješten na Drežničkom polju u Općini Banija. Lokacija kolodvora od tada je bila predmetom sporenja između Banije i Karlovca, a vodio se i „kolodvorski rat“. Karlovčani su svoj kolodvor željeli imati na desnoj obali Kupe, odredili su mu i lokaciju na prostoru između Senjske i Riječke ulice. Ishod spora je poznat jer su Banijanci na kraju prošlog stoljeća u Banskim dvorima stajali bolje nego Karlovčani.

Godine 1899. ravnateljstvo kraljevskih ugarskih željeznica odobrilo je 460 000 forinti za izgradnju kolodvora i plan je bio da se dovrši u tri godine. Prugu Karlovac-Zagreb sagradilo je austrijsko Društvo južnih željeznica zajedno sa svim infrastrukturnim objektima te prvom kolodvorskom zgradom. Posao za gradnju dobili su zagrebački poduzetnici i arhitekti Hönigsberg i Deutsch, a projektant novoga kolodvora bio je mađarski arhitekt Ferenc Pfaff koji je prethodno projektirao kolodvore u Zagrebu i Rijeci. Kolodvor je dovršen 1903. godine i bio je najveća postaja na pruzi Zagreb-Rijeka, a tijekom vremena postao je i važno željezničko čvorište.

Godine 1906. otvorena je željeznica za Caprag (Sisak) i 1914. za Bubnjarce (Metliku i Ljubljani).

Prema Pfaffovoj zamisli, godine 1900. karlovački kolodvor imao je odvojene čekaonice 1., 2., i 3. razreda, dvije putničke blagajne, garderobu te restoran namijenjen putnicima 1. i 2. razreda. Prostorije za garderobu nalazile su se na istome mjestu, a poslovalo je šest putničkih blagajni. Od 2014. godine rade samo dvije blagajne, a putnicima je dostupna jedna čekaonica.

Vrijednost karlovačkog kolodvora, kao dijela industrijske, građevinske, željezničke i općenito kulturne baštine, prepoznata je tek 25. veljače 2013. godine kada je donijeto rješenje prema kojemu kompleks željezničkog kolodvora u Karlovcu ima svojstvo kulturnog dobra.

Godine 2008. započela je gradnja dugo čekane stanice Karlovac Centar koja je puštena u promet 9. lipnja 2013. godine.

Izvori teksta:

Staklarević N., Štefanac M. : Željeznički kolodvori u Hrvatskoj, Tehnički muzej, Zagreb : 2015.

Radovinović, R. Banija, Svjetlo, br. 4-5, 2007., str. 77-78.

Izvori fotografija: Staklarević N., Štefanac M. : Željeznički kolodvori u Hrvatskoj, Tehnički muzej, Zagreb : 2015.